

Handleiding datamuur en groepsplan voor technisch lezen

gebaseerd op handelingsgericht werken.

Instructiegroep:
 Leerkracht:
 Periode:
 Schooljaar:

Ontwerp: Agnes Asbreuk, Ad Kappen en Gerard Regeling (versie jan.10)

Basis: *groepsplan technisch lezen Anneke Smits*

Data-muur groep: toetsronde:

	groep A	groep B	groep C		
	Hoogbegaafdheid A++ 2% hoogste niveau Eigen Leerlijn.	Streef kwaliteit 50% Behaalt een score van ≥ B	Streef kwaliteit 75% behaalt een score van ≥ C	fundamenteel kwaliteit Eigen leerweg kwaliteit 5% laagste niveau.	
Cito niveau > A	Cito niveau A en B	Cito niveau C	Cito niveau D en E	Psycho-diagnostisch onderzoek Leerrendement.	
afname DHH					
Instructie-onafhankelijk	Instructie-onafhankelijk	Instructie gevoelig	Instructie-afhankelijk	Instructie afhankelijk	
Verdiepte instr.	Verkorte basisinstructie	basis instructie	Verlengde instructie	Zeer intensieve instructie.	
Streefkwaliteit	streefkwaliteit	Fundamentele Streefkwaliteit	Fundamentele kwaliteit		
basisstof	basisstof	basisstof	Kern basisstof	Kern basisstof	
Compacten Verrijken Verdiepen	Verdiepen verrijken		Instructie Instructie Instructie	Instructie Instructie Instructie	
versneld doorstomen					
eerste en tweede lijns					
Digitaal handelings-Protocol hoog-begaafdheid				Eigen leerweg maatschappelijk relevante leerstof Ontwikkelings-perspectief leerrendement	

Doelen voor de komende periode:

Aangeven welke periode:

	Avi okt	Avi ma	Avi juni	Dmt 1okt	Dmt 2okt	Dmt 3okt	Dmt 1ma	Dmt 2ma	Dmt 3ma	Dmt 1mei	Dmt 2mei	Dmt 3mei
Groep 3												
Fundamentele kwaliteit 95% AVI / \geq C	-	1	2				\geq 18	\geq 10	\geq 6	\geq 25	\geq 14	\geq 7
Streefkwaliteit 70% AVI / \geq B	1	2	3				\geq 30	\geq 17	\geq 12	\geq 39	\geq 24	\geq 15
Groep 4												
Fundamentele kwaliteit 95% AVI / \geq C	3	4	5	\geq 35	\geq 21	\geq 13	\geq 52	\geq 36	\geq 27	\geq 60	\geq 45	\geq 34
Streefkwaliteit 70% AVI / \geq B	4	5	6	\geq 51	\geq 38	\geq 26	\geq 67	\geq 54	\geq 40	\geq 73	\geq 60	\geq 47
Groep 5												
Fundamentele kwaliteit 95% AVI / \geq C	6	7	8			\geq 39			\geq 48			
Streefkwaliteit 70% AVI / \geq B	7	8	9			\geq 51			\geq 60			
Groep 6												
Fundamentele kwaliteit 95% AVI / \geq C	9	9	9			\geq 56			\geq 62			
Streefkwaliteit 70% AVI / \geq B	9	9	9			\geq 66			\geq 72			
Groep 7												
Fundamentele kwaliteit 95% AVI / \geq C	9	9	9			\geq 68			\geq 72			
Streefkwaliteit 70% AVI / \geq B	9	9	9			\geq 78			\geq 82			
Groep 8												
Fundamentele kwaliteit 95% AVI / \geq C	9	9	9			\geq 78						
Streefkwaliteit 70% AVI / \geq B	9	9	9			\geq 87						

Fundamentele kwaliteit en streefkwaliteit zijn de doelen uit rapport "doorlopende leerlijnen" van de commissie Meijerink.

Fundamentele kwaliteit: leerstof die een leerling moet kennen en kunnen eind groep 8 voor een probleemloze doorstroming naar vmbo-bb en vmbo kb.

Steunpunt Onderwijszorg geeft aan, dat 95% van de leerlingen op niveau \geq C moet scoren. (landelijke norm is 75%)

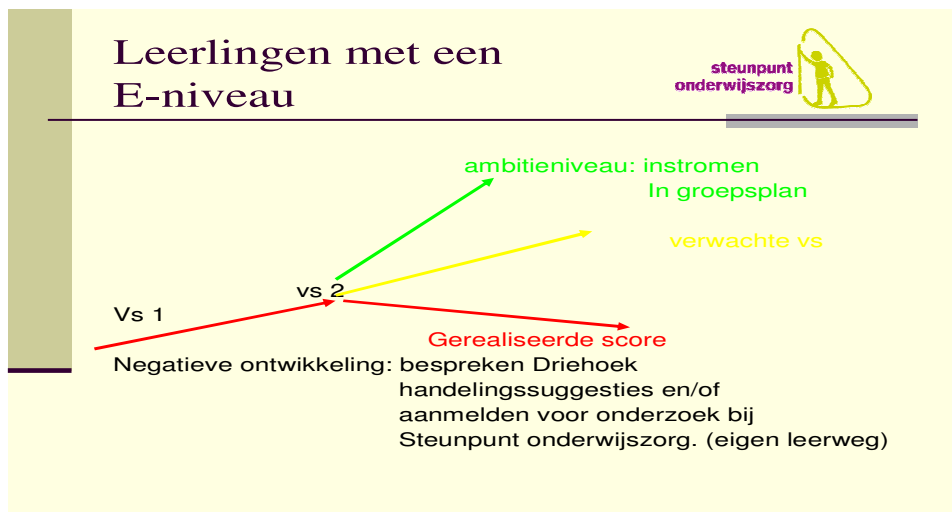
Streefkwaliteit: de leerstof die een leerling moet kennen en kunnen eind groep 8 voor een probleemloze doorstroming naar vmbo-t en hoger.

Steunpunt Onderwijszorg geeft aan, dat 70% van de leerlingen op niveau \geq B moet scoren (landelijke norm is 50%)

Eigen leerweg en eigen leerlijn.

Vaststellen van ontwikkelingsperspectief voor D en E leerlingen.

- Met behulp van CITO leerlingvolgsysteem
- Twee opeenvolgende vaardigheidsscores
- Op basis van deze scores een voorspelling over de volgende vaardigheidsscore, doortrekken van de lijn.
- Doel van handelingsplan, dat deze leerling boven deze leerlijn gaat uitkomen. Hoge doelen stellen.
- Als leerling op of onder deze leerlijn scoort, dan is nader diagnostisch onderzoek noodzakelijk.
- Alleen dan kan een leerling in aanmerking komen voor een eigen leerweg.

eigen leerweg: zeer intensieve instructie

Beleid: in principe geen eigen leerweg tot en met groep 5.

Kinderen doen in ieder geval tot en met groep 5 mee met het programma van de groep. In groep 6 kan na afname van diagnostisch onderzoek en na overleg met het Steunpunt Onderwijszorg besloten worden tot een eigen leerweg.

Dat kan op alle gebieden of op een enkel gebied.

Het meest komt het voor op gebied van rekenen omdat daar veelal technische instructie moet worden gegeven.

Maar het kan ook m.b.t. begrijpend lezen, technisch lezen en spelling.

In het geval dat een leerling op de E5 in groep 5 een D-E score behaald dan zal teruggetoetst worden naar beheersingsniveau en er vindt diagnostisch onderzoek plaats (foutenanalyse).

Er wordt een handelingsplan gemaakt en er wordt vastgelegd op welk niveau het kind bij de volgende toets moet presteren. Deze score wordt vastgesteld op basis van de twee voorafgaande vaardigheidsscores.

convergente differentiatie.

De leerling blijft meedoen met de groep en krijgt volgens het IGD-model de instructie. Dat betekent voor D en E leerlingen 3 x instructie (verkort-basis-verlengd)

ontwikkelperspectief.

1.

Wordt het verwachte resultaat niet behaald dan wordt het kind aangemeld voor psycho-diagnostisch onderzoek en wordt het ontwikkelperspectief vastgesteld gekoppeld aan het leerrendement en tussendoelen. Er is dan sprake van een officiële eigen leerweg.

Het is in deze gevallen ook mogelijk dat kinderen de rekeninstructie krijgen in de groep passend bij hun niveau.

Als er sprake is van een eigen leerlijn op één vakgebied dan moet ook het ontwikkelperspectief op dat gebied vastgelegd worden.

2.

Voor leerlingen die wel het juiste niveau halen op de volgende toets wordt gekeken of het mogelijk is de basisstof versneld aan te bieden zodat kinderen uiteindelijk toch kunnen uitstromen op het niveau van groep 8. Vindt er ergens stagnatie plaats dan is het zaak onderzoek te doen waarmee alsnog een eigen leerweg vastgesteld kan worden.

CITO-eindtoets.

Alleen kinderen met een officiële, na psycho-diagnostisch onderzoek vastgestelde leerweg kunnen de niveautoets van de Cito-eindtoets maken.

leerstof.

Leerlingen met een eigen leerweg moeten maatschappelijke relevante leerstof aangeboden krijgen

eigen leerlijn: verdiepte instructie.

Leerlingen, die op een niveau A+ scoren, kunnen in aanmerking komen voor een eigen leerlijn. Een eigen leerlijn is alleen mogelijk na afname van het digitaal handelingsprotocol hoogbegaafdheid. Dit protocol geeft exact aan of een leerling in aanmerking komt voor compacten, versnelde doorstroming, eerste of tweede leerlijn.

www.dhh-po.nl

Let op: een leerling met een eigen leerlijn volgt ALTIJD de verkorte instructie.

In het IGDI-model kan een leerling met een eigen leerlijn na het volgen van de verkorte instructie zelfstandig gaan werken.

Waarom ALTIJD de verkorte instructie: ervaringsgegevens heeft uitgewezen, dat begaafde leerlingen hun eigen leer-en werkstrategieën gaan ontwikkelen, die in de bovenbouw niet meer toereikend zijn.

Leesdoelen per AVI niveau

AVI-niveau 1

- Eenlettergrepige mkm-woorden (*boek*)

AVI-niveau 2

- Eenlettergrepige mmkm-woorden (*stoep*) en mkmm-woorden (*lamp*)
- Eenlettergrepige woorden die eindigen met een open lettergreep (*na*)
- Eenlettergrepige woorden die eindigen op *-aai*, *ooi* of *oei* (*haai*, *mooi*, *boei*)
- Eenlettergrepige woorden die eindigen op *-ch* of *-cht* (*lach*, *nacht*)
- Eenlettergrepige woorden die eindigen op *-ng* of *-nk* (*lang*, *bank*)
- Eenlettergrepige woorden die eindigen op *-eeuw*, *ieuw* of *-uw* (*leeuw*, *nieuw*, *duw*)
- Samengestelde tweelettergrepige woorden (*balpen*)
- Tweelettergrepige verkleinwoorden (*huisje*)
- Tweelettergrepige woorden zonder open lettergreep (*buiten*, *binnen*)
- Eenlettergrepige mmkmm-woorden (*stamp*)

AVI-niveau 3

- Eenlettergrepige mmmkm-woorden (*streep*) en mkmmm-woorden (*arts*)
- Tweelettergrepige verkleinwoorden (*kruisje*)
- Tweelettergrepige woorden zonder open lettergreep (*sleutel*)
- Tweelettergrepige woorden met verdubbeling van medeklinker (*stekker*)
- Tweelettergrepige woorden met een open lettergreep (*slager*)
- Tweelettergrepige woorden met het achtervoegsel *-lijk* of *-ig* (*heerlijk*, *droevig*)
- Tweelettergrepige woorden met het voorvoegsel *ge-*, *be-* of *ver-* (*gevaar*, *besluit*, *verhaal*)
- Tweelettergrepige samenstellingen met mmkm- of mkmm-delen (*stoelpoot*)

AVI-niveau 4

- Meerlettergrepige woorden die eindigen op *-lijk* of *-ig* (*duidelijk*, *stekelig*)
- Meerlettergrepige woorden die eindigen op *-e* (*halve*)
- Meerlettergrepige woorden met het voorvoegsel *ge-*, *be-* of *ver-* (*gevallen*, *beslissen*, *vertellen*)
- Meerlettergrepige woorden mmkm-woorden (*strepen*) en mkmmm-woorden (*korsten*)
- Drielettergrepige woorden (*appeltaart*)
- Meerlettergrepige woorden die eindigen op *-etje* (*sterretje*)

AVI-niveau 5

- Drielettergrepige woorden, waarvan de eerste een open lettergreep is (*helemaal*)
- Drielettergrepige woorden, waarvan de tweede een open lettergreep is (*opeten*)
- Woorden met de letter *-i* die als /ie/ wordt uitgesproken (*liter*)
- Woorden die eindigen op *-tie*, uitgesproken als /sie/ of /tsie/ (*vakantie*)
- Meerlettergrepige woorden die eindigen op *-ooi*, *aai* of *oei* (*rotzooi*)
- Vierlettergrepige samenstellingen (*reuzenbeesten*)
- Diverse vierlettergrepige woorden (*allerkleinste*)
- Meerlettergrepige woorden die eindigen op *-u*, *-e* of *-o* (*paraplu*)

AVI-niveau 6

- Diverse vierlettergrepige woorden (*benaderen*)
- Meerlettergrepige woorden met de letter *-c-*, uitgesproken als /k/ (*directeur*)
- Woorden die eindigen op 's (*pagina's*)
- Woorden met *-ch-*, uitgesproken als /sj/ (*douche*)
- Woorden met *-g-*, uitgesproken als /zj/ (*horloge*)
- Allerlei meerlettergrepige woorden, waarin het voorvoegsel *ge-*, *be-* of *ver-* voorkomt (*gevangenis*, *leeggegeten*)
- Eenvoudige leenwoorden (*flat*)
- Woorden die beginnen met *th-* (*theepot*)
- Woorden die eindigen op *-y* (*hobby*)

AVI-niveau 7

- Vijflettergrepige woorden (*verschrikkelijke*)
- Veellettergrepige telwoorden (*tweehonderdtien*)
- Meerlettergrepige woorden met een trema (*geërgerd*)
- Woorden met *-eau-*, uitgesproken als /oo/ (*bureau*)
- Opvallende namen van mensen, landen of steden (*Barcelona*)
- Meerlettergrepige woorden waarvan *-tie-* voorkomt (*vakantiepret*)
- Meerlettergrepige woorden waarin *-i-* voorkomt, uitgesproken als /ie/ (*sigaretten*)

AVI-niveau 8

- Meerlettergrepige woorden met *-ou-*, uitgesproken als /oe/ (*routeboek*)
- Woorden met de lettercombinatie *-air-* (*militair*)
- Meerlettergrepige leenwoorden (*picknickmand*)
- Lezen van woorden die aan het einde van de zin zijn afgebroken (*vakantie*)

AVI-niveau 9

- Woorden met meerdere open lettergrepen (*materialen*)
- Meerlettergrepige woorden waarin *-eau-* voorkomt (*bureaustoel*)
- Meerlettergrepige woorden die eindigen op *-ele*, *-eaal*, *-ueel* of *-iële* (*individuele*, *ideaal*, *actueel*, *industriële*)
- Eigentijdse, nieuwe woorden (*e-mailen*)

IGDI-MODEL

start	<ul style="list-style-type: none"> • Terugblikken • Doel van de les • Verwachtingen 		
Verkorte instructie			
Basisinstructie			Zelfstandige verwerking
Verlengde instructie		Zelfstandig verwerking	
	Zelfstandige verwerking		
feedback	feedback	feedback	feedback
afsluiting	Wat hebben we geleerd		

Algemene adviezen bij toepassen van IGDI-model.

- **het directe instructiemodel:**

1. Start les

- dagelijkse terugblik
- lesdoel aangeven
- actualiseren van voorkennis

2. De groepsinstructie

- onderwijs in kleine stappen
- geef concrete voorbeelden
- denk hardop
- demonstreert/ doe voor
- leg uit

3. Begeleide (in)oefening

- laat de leerlingen onder begeleiding oefenen
- geef korte en duidelijke opdrachten
- stel veel vragen bijv. vanuit denken-delen-uitwisselen

4. Zelfstandig of in duo's toepassen en verlengde instructie (minimaal 10 minuten) voor zwakke lezers

5. Feedback zelfstandig werken-groep en instructiegroep

6. Afsluiting

Inhoudelijke afronding van de les, zowel voor de instructiegroep als voor de groep die zelfstandig werkt

- **het bieden van expliciete groepsinstructie;**
- Begin de les met een kort overzicht van wat eerder geleerd is;
- Begin de les met de doelen die bereikt moeten worden;
- Presenteer nieuw materiaal in kleine stapjes, waarbij leerlingen bij elke stap oefenen;
- Geef duidelijke en gedetailleerde instructies en verklaringen;
- Zorg dat alle leerlingen op een hoog niveau actief oefenen;
- Stel veel vragen, controleer of leerlingen de instructie begrepen hebben en zorg dat je reacties van alle leerlingen krijgt;
- Begeleid leerlingen altijd bij het voor het eerst toepassen van wat ze geleerd hebben;
- Geef systematische feedback en correcties;
- Bied expliciete instructie en oefening en - waar nodig – monitor het zelfstandig werken van leerlingen.

- **expliciete instructie houdt in dat de leerkracht hardop denkend bepaalde zaken voordoet.**

De stappen zijn dan:

- Ik doe het voor (de leerkracht als voorbeeld)
- We gaan het nu samen doen
- Nu doen jullie het in tweetallen
- Vervolgens: nu doe je het alleen

- **koorlezen;**

Koorlezen is heel effectief om zwakke lezers bij de les, het bestuderen van een tekst of het lezen te betrekken. Bovendien is koorlezen voor zwakke lezers geen bedreigende praktijk. De procedure is:

- de leerkracht leest op een normaal, gemiddeld tempo voor;
- de leerlingen lezen met de leerkracht mee;
- de leerkracht benadrukt de modelfunctie door te zeggen: "Lees op dezelfde wijze als ik."

- **toepassen van de coöperatief lerenaanpak denken-delen-uitwisselen**

- de leerkracht zegt een woord
- leerlingen denken na en schrijven op
- leerlingen vergelijken met partner
- uitwisselen: eventueel op bord schrijven.

- **inzetten van partner lezen**
- **goed bordgebruik**
- **toepassen van een beperkt aantal leesstrategieën.**

- **Een integrale aanpak van letters**

Van belang voor potentieel zwakke lezers tijdens het leren lezen – en dan met name in de beginfase – is steeds op een integrale wijze te beklemtonen:

- het horen van de letter
- het zien van de letter
- het zelf zeggen van de letter
- Deze aanpak draagt bij tot automatisering van de letters.

Kijkwijzer IGDI-model leerkracht

Instructiegroep:
Leerkracht:
Periode:
Schooljaar:

steunpunt
onderwijszorg

a	voorbereiding		
1	Ik ken de opbouw van de leerstof		
2	Ik weet wat de kern is van de leerstof, die behandeld moet worden		
3	Ik weet wie in mijn groep de instructie-onafhankelijk, de instructiegevoelige en de instructie-afhankelijke leerlingen zijn		
4	Ik ken het groepsplan		
5	Ik benut de leertijd zo effectief en zo efficiënt mogelijk.		
6	Ik zorg dat alle materialen klaar liggen.		
B	Dagelijkse terugblik		
1.	Ik start de les met een automatiseringsoefening.		
2	Ik geef samenvatting van de voorafgaande stof om de leerlingen snel bij het nieuwe gedeelte van de stof te betrekken en ze ervoor te motiveren		
3	Ik bespreek het (huis)werk en sta nog even stil bij eventuele moeilijkheden of veel voorkomende fouten.		
4	Ik haal de benodigde voorkennis op die nodig is voor het begrijpen van de nieuw aan te bieden leerstof		
C	Instructie	groep	Kleine groep
1	Ik geef vooraf de lesdoelen en het lesoverzicht aan.		
2	Ik geef onderwijs in kleine stappen en laat deze onmiddellijk volgen door inoefening		
3	Ik geef veel voorbeelden / demonstraties/ illustraties om de leerlingen zo veel mogelijk te laten begrijpen.		
4	Ik doe hardop denkend voor Ik doe hardop denkend voor, de leerlingen mogen fluitsterend meedoen Ik doe hardop denkend voor, de leerlingen doen mee.		
5	Ik gebruik heldere taal		
6	Ik zorg voor veel interactie tijdens de instructie Denken-delen-uitwisselen.		
7	Ik stel zorgvuldig voorbereide vragen om samen met de groep de oplossingen te ontwikkelen.		
8	Ik zorg ervoor, dat de basisinstructie door alle leerlingen wordt beheerst.		
9	Ik geef aan het einde van de instructiefase een samenvatting van de hoofdzaken		

d.	Begeleide inoefening		
1	Ik laat de leerlingen onder begeleiding oefenen en geef voortdurend feedback over hun antwoorden. Ik geef ook aan, waarom een antwoord goed of fout is.		
2	Ik geef korte en duidelijke opdrachten die door alle leerlingen gemaakt kunnen worden.		
3.	Ik stel veel interactieve vragen.		
4	Ik zorg voor een hoge succes-score		
5	Ik differentieer naar de hoeveel tijd. Ik laat de leerlingen zoveel mogelijk oefenen totdat zij de stof beheersen		
6.	Ik begeleid de zwakke rekenaars.		
e.	Zelfstandige verwerking		
1	Ik geef extra opdrachten aan de instructie-onafhankelijke groep		
2	Ik laat weten, dat het werk tijdens de verwerking wordt gecontroleerd.		
3	Ik zorg ervoor dat de leerlingen meteen kunnen beginnen.		
4	Ik zorg ervoor, dat deze leerlingen elkaar mogen helpen bij het verwerken van de opdracht		
5	Ik geef herinstructie aan de instructie-gevoelige en instructie-afhankelijke leerlingen		
6	Ik stel eisen aan het werk van de leerlingen		
7	Ik heb de looproutes goed georganiseerd		
8	Ik kijk het werk van de leerlingen zsm na		
F	Afronding		
1	Ik sluit de les duidelijk af		
2	Ik geef een terugblik naar het leerdoel		
g	Terugkoppeling		
1	Ik vraag de leerlingen hoe ze aan de antwoorden komen.		
2	Ik ben alert op verbale en non-verbale reacties		
3	Ik geef veel feedback		
4	Ik vraag de leerlingen feedback over mezelf		
5	Ik herhaal en beloon goede antwoorden		
6	Ik orden en ik vat samen.		

Format bij gebruik klassenconsultaties

Klassenconsultatie IGD-model technisch lezen

Instructiegroep:
Leerkracht:
Periode:
Schooljaar:

Doel:

- .vooraf wordt het lesdoel concreet benoemd en bij de afsluiting van de les geëvalueerd.
- .de groepsinstructie is interactief, kort en helder (geen herhalingen)
- .er is voldoende verlengde instructie voor een beperkt groepje leerlingen
- .er is voldoende effectieve leertijd.
- .de les eindigt met interactieve feedback.

1. start van de les (hele groep)

dagelijkse terugblik, lesdoel aangeven, actualiseren van de voorkennis. Deze stap met de hele groep.

2. Presentatie / interactieve groepsinstructie (hele groep: hierna groep A doelgericht zelfstandig aan het werk)

Onderwijs in kleine stappen, stel vragen vanuit denken-delen-uitwisselen, geef concrete voorbeelden, denk hardop, demonstreer, doe voor, leg uit. IK DOE HET – WIJ DOEN HET – JIJ DOET HET. (modelen)

3. Begeleide (in)oefening (voor groep B en C)

Laat de leerlingen onder je begeleiding oefenen, geef korte en duidelijke opdrachten, stel veel vragen

4. Zelfstandig of in duo's toepassen (voor groep A-B-C)

Van strategieën en/of samenwerkend leren door de gemiddelde en goede lezers.

5. Verlengde instructie (voor groep C)

Voor de zwakke leerlingen: herhaling van de groepsinstructie en begeleide inoefening, toegespitste feedback.

6. Feedback zelfstandig werken-groep en instructiegroep (voor groep A en B)

7. Afsluiting (voor groep A-B-C)

Inhoudelijke afronding van de les voor alle leerlingen

Aanvullende opmerkingen

8. Vervolgafspraken

